

SLOVENSKI PRIMOREC

UREDNIŠTVO in UPRAVA v Gorici v ulici
Riva Piazzutta 18 - Cena oglasom po dogovoru.
Odprto vsak delavnik od 10. - 12. ure

KATOLIŠKI TEDNIK

IZIDE VSAKO SREDO
Poštni ček. račun št. 9-17768 - Poštšina plačana
v gotovini - Spediz in abbonamento postale II Gruppo

Leto IV. Štev 11.

GORICA DNE 17. MARCA 1948.

Cena L. 15

Sv. Jožef — zaščitnik delavcev

Delavci se nahajajo dandanes v največji nevarnosti. Tisti, ki jim največ obetajo, jim pripravljajo tako suženjstvo, kakršnega svet še ni poznal. Usužnjiti jim hočejo telo in duha in ga tako pahnuti v gmotno in duševno bedo najtemnejšega poganstva.

Prosimo sv. Jožefa, mogočnega za-

ščitnika delavcev, ki je s ponižnim delavskim stanom združeval najvišje dostojanstvo ženina preblazene Matere božje in rednika samega Sina božjega, da bi delavci odprli oči in se oklenili edinega odrešenika sveta in osvoboditelja delavskega stanu — Jezusa Kristusa.

se zavedamo, da je komunizem najhujši sovražnik vsake vere, posebno pa še naše katoliške vere. Nasprotja med krščanstvom in komunizmom ni mogoče izravnati. Mi katoličani presojamo vse življenje s stališča sv. vere, zato so nam nadnaravne dobrine mnogo višje od do- brin želodeca in blagostanja. Kljub temu pa ne podcenjujemo socialnega vpraša- nja. Naš socialni program ni v nobenem pogledu pod socialnim programom kake nekatoliške stranke. Tudi mi hočemo, da se materialne, stvarne dobrine pri- merno razdelijo, da pride delavec do poštenega plačila in doseže vse tiste pravice, za katere se po pravici bori.

Poleg tega pa hočemo in tudi delamo na to, da bi Kristusova načela tudi dru- gače zavladala v človeški družbi. Zato se borimo za pravice krščanske družine, za svetost in nerazdružljivost zakonske zveze, za krščansko šolo in nešteto dru- gih dobrin, ki nam jih brezverni ko- munizem pa tudi druge brezverske stranke hočejo vzeti.

Da pa bo naš boj uspešen, je potreb- no, da vsak katoličan napravi svojo dolžnost. Nihče naj se pred to dolžnos- tjo ne umakne, nihče naj ne govori, da ga politika ne zanima! Današnji čas zahteva, da se za politična vprašanja vsi brigamo in da z glasovnico v roki pri- pomoremo k temu, da pride na državno krmilo tista stranka, ki nam s svojim programom jamči, da bodo Kristusove pravice in pravice njegove Cerkve v vsem državnem življenju zavarovane. S tem bodo tudi naše narodne pravice najbolj zavarovane.

do šli onemogli in bolni, saj je zanje bolj prav, da taki čimprej pomrjejo, ker ne nesejo več. Saj poročajo iz sosedne re-

publike, da tam imajo zdravila samo za take, ki nimajo še 40 let. Ostali se mo- rajo zdraviti s čaji in ovitki po Kneipu.

POZOR, POZOR!

Tu imate najbolj senzacionalno resolucijo preteklega tedna

Komunisti so imeli v Gorici 6. III. zvečer nekako zborovanje, s katerega je prinesel Primorski dnevnik 9. III. prav debelo re- zolucijo, ki pravi, da obsoja »izdajalsko pisanje Slovenskega Primorca« in označuje naše sta- lišče glede bližajočih se volitev za »največje izdajsko početje napram slovenski manjšini v Italiji«.

Torej ti mednarodni, brezna- rodni in protinarodni motilci vsakega mirnega sožitja v do- mači hiši in s sosedo so nas po svoji stari navadi že neštetokrat in zdaj še prav posebno slovesno proglasili za

nist, ampak le na komunistične limanice ujeta narodna ptica.

Zakaj dajemo prednost Krščanski demokraciji?

Ne radi Marazze, še manj ra- di tistih narodnih nestrpnostev, ki pišejo o protikomunističnih Slovencih tako nespametno ka- kor n. pr. tisti člankar, ki je do- kazal v članku »Noi e gli slo- veni« v »Il nuovo Friuli« z dne 29. II., kako slabokrvno in vse nege potrebno je še njegovo kr- ščanstvo. Za K. D. nismo radi nobenih osebnih ozirov, ampak samo zato, ker Slovenci ne mo- remo izvoliti nobenega svobod- nega Slovenca v italijanski pa-rlament in ker je med obstoječi- mi strankami samo ta taka, da bomo lahko z njo popolnoma svobodno govorili in se za svoje pravice potegovali. Edino pri tej stranki smemo upati, da dobimo v njej ne le najboljši socialni program, ampak tudi celo vrsto ljudi, ki so zares kristjani in bo- do imeli veliko razumevanja tu- di za naše manjšinske pravice, kakor pravi sam goriški nadškof v svojem pastirskem listu.

Proti resoluciji, ki je bila pred- lagana od čistokrvnih komuni- stov in odobrena od večjega ali manjšega števila narodnih, a ne- vednih in prestrašenih kimavcev, postavljamo katoliški Slovenci sledečo resolucijo:

1. Mi se bomo ravnali pri svo- bodnih volitvah po svoji krščan- ski in narodni vesti in ne po zahtevah teroristov, ki z nasi- ljem vtepajo ljudstvu v glavo svoje mnenje in svojo stranko ali fronto revolucije, vojske, pri- silnega dela in lakote.

2. Mi hočemo do konca služiti ljudstvu z resnico, ker vemo, da vprav te najbolj potrebuje pod nasiljem komunističnih laži in nesramnega obrekovanja.

3. Mi se hočemo ravnati po Je- zusovih besedah, ki pravi, da njega ni vreden, kdor ljubi bolj kot njega svojega očeta, mater, sina, hčer, hišo, njivo, službo, denar, ugled itd. in celo svoje lastno življenje.

In to zadnjo resolucijo naj si vzamemo k srcu zlasti vsi tisti pomočniki rdečih nasilnežev, ki bi radi še veljali za prave kri- stjane in narodnjake.

Zaradi Boga in svojega naroda smo radi »izdajalci« v obeh naj- večjih izdajalcev vseh božjih in človeških interesov, kar jih je kdaj bilo na tej zemlji, na kateri se skozi vse veke bije ena sama velika borba: borba med lučjo in temo.

»V borbo za boljšo bodočnost naših otrok!«

Ta lepo zvaneči naslov beremo čez vso stran v »Prim. dnevniku« 9. III.

V tem članku nam komunisti nič ne povedo, kako kradejo v svojih deželah matere otrokom in otroke materam, ka- ko pošiljajo matere nebolgliene dece na prisilno delo in v taborišča, kako sku- šajo vse ljudi izstradati z izvažanjem do- ma potrebnega živeča — in kako radi tega med otroki naraščajo primeri je- tike itd. Tudi tega ne pravijo, da v otroku gledajo le opico, katero bi radi vzgojili v divjo zver bodočnosti. — Ko- munisti! Doma napravite red in kmalu bodo red, mir in blagostanje povsod!

Katoličan in volitve

Dne 18. aprila se bodo vršile v Italiji popolnoma svobodne in tajne državno- zbornske volitve. Od teh volitev bo v veliki meri odvisno, kako se bo razvi- jalo in kakšno smer bo zavzelo gospo- darsko, kulturno in versko življenje v naši državi. Ako bi zmagale levičarske stranke, bodo nastale, če take volitve ne bodo izvale vojne, pri nas razmere, ki bodo onim, ki vladajo v vzhodnem delu Evrope, povsem podobne: zavladala bo komunistična stranka, ki bo vse druge stranke polagoma zatrla, njihove vodi- telje spravila pred svoja sodišča ter jih po vzhodni metodi enostavno likvidi- rala. Kdor se ne bo vdal vsemogočni partiji, bo obžaloval svoj trdovratnost v kakem koncentracijskem taborišču ter si s prisilnim delom služil svoj bedni kruh. Namesto prostosti bo zavladala tiranija, kot vlada tam, kjer je prišla komunistična stranka do oblasti. To so dobre, ki se nam obetajo za primer, če bi prišle rdeča demokracija — t. j. najbolj progresivna in strašna diktatura — in njej sorodne stranke do oblasti.

In ne mislite, da pretiravam! Kdor zasleduje zadnja leta delovanja komu- nične stranke po raznih evropskih dr- žavah in posebno kdor pozna le neko- liko suženjstvo, ki vlada v vzhodnoev- ropskih državah, ne bo dvomil niti en trenutek o gornjih trditvah. Kdor pa je tako nerazumljivo zaslepljen, da meni, da so vse te trditve le naša propaganda, temu res ni mogoče pomagati. Ta bo spoznal resničnost naših trditvev šele ta- krat, ko bo vso zmoto in gorje komu- nizma na svoji lastni koži občutil. Toda takrat bo že prepozno, kot je prepozno za tiste naivneže, ki so komunistično gibanje v dobri veri podpirali, ali pa se niso, kot je bila njihova dolžnost, od- ločno proti njemu postavili. Ko bi bili vsi dobro misleči napravili svojo dolž- nost, bi ne imeli železne zavesa tukaj pred nosom, ampak bi strašila ta zavesa kje za Karpati.

Še je čas, da ohranimo svobodo!

Toda še ni vse izgubljeno, še se da pomagati! Vsaj to še lahko dosežemo, da se rdeča povodenj ne razlije na osta- le evropske države in da ne postane tudi naša država žrtev komunističnega nasilja. — Mi živimo v demokratični državi, v državi, kjer si resnično ljud- stvo samo dela postavne in si še samo kuje svojo usodo. Od nas samih je od- visno, kako bo naša država urejena. Res je sicer, da posameznik ne more po svoji volji oblikovati države, res pa je tudi, da je od posameznika odvisno, kakšna bo država in kakšno bo njeno življenje. V državi imamo namreč vse polno strank, ki hočejo vsaka na svoj način oblikovati državo. Vsaka stranka ima svoj politični, gospodarski in kul- turni program, ki ga hoče udelestiti. Če hočemo torej, da bo država po našem gledanju urejena, se moramo okleniti tiste stranke, ki po svojem programu našemu gledanju najbolj ustreza. Kdor je torej po svojem mišljenju komunist, kdor hrepeni po tem, da bi država nad- zorovala vse njegove korake, prežala na njegove besede ter mu predpisovala, kaj mora čitati in celo kaj sme misliti, temu ne bomo zamerili, ako se oklene tiste stranke, ki ima vse te vzhodnodemokra- tične pridobitve v svojem programu. Kdor pa se ne strinja z nečloveškim komunističnim mišljenjem; kdor ljubi v resnici pravo svobodo, svobodo mi- šljenja in govora, svobodo vesti in jav- nega delovanja; kdor noče biti avtomat,

ki kima slepo k vsemu, kar mu par praznih in brezvestnih komunističnih veličin ukazuje, in ki pri tako zvanih svobodnih volitvah oddaja glasovnico za ljudi, ki jih je partija že vnaprej določila, ta gotovo ne bo podpiral stran- ke, ki ima uničenje vsake osebnosti vso- bode v svojem programu. In ne samo, da je ne bo podpiral, ampak se bo z vsemi od Boga dovoljenimi silami bo- ril, da ne pride ta stranka do oblasti. Ta stranka ni samo totalitarna in dik- tatorska, ampak totalno nemoralna in brezvestna usužnjevalka človeka!

Vera nad vse, ker brez vere je človek ne le nekaka bolj razvita žival, ampak predvsem zlobna žival

Mi katoličani imamo še poseben raz- log, da se borimo zoper komunizem, Mi

„Kdor se v sedanjih razmerah zdrži volitev, napravi smrtni greh.“

Pij XII.

Sv. oče rimskim župnikom in postnim pridigarjem

V sredo 10. III. je sv. oče sprejel žu- pnike in postne pridigarje svoje škofije, t. j. Rima. Ob tej priliki jim je dal na- vodila, kaj in kako naj pridigajo v tem postu in na katere stvari naj polagajo pri dušnem pastirstvu posebno važnost.

Najprej je priporočil vestnost v po- učevanju krščanske nauka, ker je tre- ba vprav nevednosti ali površnosti v znanju verskih resnic pripisati uspehe brezverske propagande. Mladino naj prav nazorno poučijo, da bo znala do- bro razlikovati resnico od laži, dobro od slabega, to, kar je dovoljeno, od ti- stega, kar ni dovoljeno. Ker tudi slabi filmi zelo pospešujejo nemoralnost in nevero, naj mladino, ki je vajena hoditi v kino, odvrta od slabih kinematog- rfskih predstav in ji priporočajo take filme, ki imajo versko vsebino in so ob- enem umetniško dovršeni.

Nadalje naj župniki in pridigarji skr- bijo, da se ohranijo med ljudstvom lepe verske navade in prazniki. Predvsem naj se bolj poudarja nujnost družinske mo- litve za pošteno krščansko življenje. Da bodo verniki spet bolj obiskovali službo božjo, naj skrbijo, da bo čimbolj pri- vlačna in obenem zares dostojna in po- božna.

Zelo odločno naj se borijo proti ta- kim zabavam in veselicam, ki ranijo sramečljivost in katerih bi se sramovali celo stari pagani.

Potem je sv. oče dejal, da ne more in ne sme molčati glede izredne važnosti bližajočih se volitev in glede moralnih obveznosti, ki jih imajo volivci.

Rekel je:

1. V sedanjih razmerah imajo vsi vo- livni upravičenci, tako moški kot žens- ke, strogo dolžnost, udeležiti se volitev. Kdor bi se zdržal, zlasti če bi to storil iz nemarnosti ali strahu, bi napravil ve- lik greh, smrtni greh.

2. Vsakdo moliti po svoji vesti. Vsakemu iskrenemu katoličanu pa na- laga vest, da odda svoj glas tistim kan- didatom ali listam kandidatov, ki nu- dijo zares zadostno poročstvo, da bodo branili pravice Boga in duš v resnični

blagor posameznikov, družin in družbe — v duhu božjih zapovedi in krščanske morale.

Skenil je svoj govor s pozivom k pogumu in zaupanju, kajti vkljub pri- vlačnosti gmotnih dobrin čutijo množice vedno večjo željo po duhovnih do- brinah in v zadnjem času jih prav po- sebno vleče zaupanje in otroška lju- bezen k brezmadežnemu Srcu Marijine- mu. Vse to kaže, da se skozi oblake že vidijo prvi žarki, ki napovedujejo zma- gosladen pohod Jezusa Kristusa, Sonca resnice, pravice in ljubezni.

Resnica o Cerkvi na Ogrskem

V Ameriki je kom. list »Daily Wor- ker« prinesel vest z Ogrskega, da je tam- kaj katol. Cerkev nasprotna demokra- ciji, ker so ji ob agrarni reformi vzeli en milijon oralov zemlje. Na to obtožbo so ogrske cerkvene oblasti dale temeljit in tehten odgovor v listu »Magyar Ku- rir«, v katerem zavračajo kot lažnive vse obtožbe. Med drugim trde škofje, da so Cerkvi na Ogrskem razlastili 135 ti- soč oralov zemlje in ne en milijon. Od teh pa so dali kmetom samo 90 tisoč oralov, ostalo je država obdržala kot svojo last. Glede agrarne reforme pa pripominjajo škofje, da so oni sami za- govarjali agrarno reformo že leta 1916. In niso čakali prihoda komunistov. Se- veda če se potem reforma ni izvršila, ni bila to njihova krivda. Kar ni prav pri novoizvedeni reformi, je to, da niso dali Cerkvi obljubljene odškodnine za odvzeto ji zemljo. Saj Cerkev s svojimi posestvi ni redila duhovnikov in njihov- vih družin, ki jih nimajo, temveč je z dohodki krila stroške za najrazličnejše dobrodne ustanove, bolnišnice, vzgojne zavode, hiralnice itd., ki so vse šle v dobrobit predvsem delovnega ljudstva, ki ostane tako brez teh tako koristnih ustanov. To naj si zapomni tudi Pr. dn., ki piše o kapitalističnem trustu Vati- kana.

Komuniste seveda nič ne briga, kam bo-

Zakaj ne omeheča našega narodnega srca niti Mermoljaeva kandidatura?

1. Ker vemo, da dr. Mermolja ne bo mogel, tudi če bi sam osebno hotel, v parlamentu za- stopati koristi slovenskega naro- da, ampak bo moral kot vsak komu- nist in komunistični sopotnik slepo izvrševati le navodila par- tije in zasledovati samo koristi mednarodnega komunizma, ka- tere so diametralno nasprotno vsem resničnim koristim vsake- ga naroda.

2. Ker se nam zdi skoraj nemo- goče, da bi bil slovenski komu- nist izvoljen, ako ni mnenje Par- tije, da bo ta slovenski človek zastopal koristi italijanske Par- tije bolje kot prebrisani italijan- ski komunisti. V tem primeru bi bilo treba reči, da je Mermolja prava komunistična kapaciteta in zato nikakor ne pošten Slove- nec, ki bi zaslužil tudi najmanj- še zaupanje svojega že tako strašno opeharjenega naroda.

3. Ker vemo, da dr. ju Mermolji samemu ustrežemo, ako ga reši- mo vsiljene mu kandidature, ki ga gotovo duševno zelo muči, ako ni resnično zagrizen komu-

SHOD TRETJEGA REDA bo na cvetno nedeljo ob 5. uri v cerkvi sv. Ivana.

OKNO V SVET

AMERISKI SLADKOR V ITALIJI. Naša država dobi iz Amerike spet 31.360 ton sladkorja.

SKANDAL PRETTNER — CIPPICO. Poneverbe in sleparije tega degradiranega vatikanskega monsinjorja so dale zlasti rdečemu časopisu priliko za številne napade na Vatikan in za obrekovanje najvišjih zastopnikov Cerkve. Rimski kvestor je poslal izjavo, da je v poročilih o tej zadevi veliko neresnice in zlonamernega pretiravanja. — Ko bomo o tej zadevi vedeli kaj gotovega, bomo o njej kaj več pisali. Dobro poučen in vzgojen katoličan se zaradi različnih judežev, ki se pojavljajo v Cerkvi tu pa tam v zgodovini, ne bo pohujšal nad Kristusom in njegovo Cerkvijo kot tako. — Če se celo močni stebri kdaj zrušijo, bodi čuječ tudi ti, ki misliš, da stojiš, da ne padeš. Molite za duhovnike, da bi jih satan ne premotil!

ČESKOSLOVASKI ZUNANJI MINISTRI Jan Masaryk, ki se je rodil 14. 9. 1896, je 10. t. m. skočil s četrtega nadstropja svoje uradne palače in tako izvršil samomor. Ta mož je spadal med tiste ljudi, ki so upali, da morejo pravi demokrati sodelovati tudi z boljševiki in tako preprečiti marsikako zlo ali celo polagoma komuniste same spraviti na pravo pot. Ko je spoznal, da mu je dana samo dvojna izbira, ali se novemu redu popolnoma predati ali ostati zvest demokratičnim načelom in biti proglašen za izdajalca, je v veliki stiski, kateri ni bil kos, zbežal z bojišča s samomorom. — Marsikateri Čeh, ki je po navdihjenju z Vzhoda sodeloval pri nečloveškem izgonu Sudetskih Nemcev, bi rad sedaj sam zbežal iz koncentracijskega taborišča, kar je v tako kratkem času postala Čkoslovaška. — Medtem pa Sovjeti sklepajo prijateljstvo z bivšimi nacisti, radi katerih je Čkoslovaška napravila veliki zločin izгона tistih, ki niso bili zločinci. — Komunistična krinka nacionalizma je uničila tudi svobodno in demokratično Čkoslovaško. Tu in tam se sliši glas, da Masaryk ni izvršil samomora.

V ječi je bajé izvršil samomor še eden izmed vodilnih politikov Beneške stranke.

Masaryku na mrtvaškem odru v Čkoslovaški palači se je baje poklonilo 100.000 ljudi, ki žalujejo za zastopnikom izgubljene narodne in človeške svobode. Neke kmetica je pred tako tragično prizoriščem ministrom glasno jokala in vzdihovala, kakor da bi hotela prositi usmiljenja: »Jezus, Jezus!«

Komunistični časopisi, ki so najprej najnekega napadali, so pod vtisom ljudskega žalovanja spremenili svoje pisanje in začeli Masaryka prav hinavsko poveljati čevati.

NA ČESKOSLOVASKEM so prepovedali razprodajo nekaterih angleških časopisov. Angleškemu poslaniku v Pragi so dejali, da je bila dana ta prepoved, ker so dotični časopisi objavili stvari, ki niso bile resnične.

Če bi vse nekommunistične države prepovedale vse liste, ki prinašajo neresnične vesti, bi nikjer več ne mogli izhajati noben komunistični list.

ČESKOSLOVASKA V POLENI PROGRESIVNOSTI. Ječe postajajo tesne, število beguncev narašča, na Gospodov dan 14. III. so »udarjence« napravili že

na desetisoče brezplačnih nadur dela iz samega navdušenja za rdečo svobodo, profesorje sejejo in precejajo, v visoke šole bodo smeli hoditi le »poboljšljivi« dijaki.

KDO PRIPRAVLJA VOJNO? Mednarodna zveza za ugotavljanje javnega mnenja je s tozadevno anketo ugotovila, da velika večina ljudi meni, da Sovjetska zveza pripravlja zavojevalno vojno. — Svetovni tisk zadnjega tedna tudi jasno dokazuje, da komunisti povsod zlorabljajo ameriško in mednarodno pomoč od vojne posebno prizadetim deželam le za utrjevanje komunističnega položaja. Zato zahteva, da se nobenemu narodu ne sme pošiljati pomoč brez izrecne prepovedi, da se v dežele pod rusko kontrolo ne sme izvažati nobeno tako blago, ki bi moglo služiti pripravam na vojno.

AMERISKI KATOLICANI se zelo odlikujejo v dobroti. Lani so zbrali 7 in pol milijona dolarjev, letos bodo najbrž spet zbrali nad 5 milijonov dolarjev za žrtve vojne. Prav posebno želijo podpreti stradalajoče otroke v Franciji, Italiji, Nemčiji in Poljski, kjer je bilo baje lani 35% novorojenčkov namenovanih smrti, če bi jim ne bili pravočasno pomagali. Ali ni čudno, da iz dežele progresivnega blagostanja, ki želi prinesiti vsem narodom sveta pravi raj, nikakor neče priti nobeno poročilo o kaki pomoči bednim in stradalajočim. Nasprotno, stradalajoči morajo pošiljati neprestano njej podpore.

KONFERENCA ŠESTNAJSTIH za Marshallov načrt se je začela 15. marca v Parizu. Ta konferenca, konferenca Petih v Bruslju in anglo-francosko-ameriška konferenca glede ureditve zapadne Nemčije v Londonu se medsebojno dopolnjujejo in razodevajo odločno voljo, da se zapadna Evropa gospodarsko obnovi in okrepi tudi brez SZ, s katero je nemogoče vsako sodelovanje, ker nče ne vojske ne miru ne sodelovanja, ampak samo bedo in obup povsod, tako da lahko vse narode brez vojne tiskne v svoj smrtonosni objem. Zapadni narodi kažejo tudi vedno bolj odločno voljo, da se bodo za vsako ceno uprli nadaljnjim ekspanzičnim željam mednarodnega komunizma in njegovi napadalnosti.

DOMAČE NOVICE

Češčenje sv. Križa in žalostne Matere božje

Od praznika sv. Jožefa, ki je letos obenem praznik žalostne Matere božje, do Velikega petka bomo imeli v goriški stolnici posebno pobožnost češčenja sv. Križa, pod katerim bomo častili tudi posebno žalostno Marije — in premišljevali, koliko sta Sin in Mati trpela za naše zveličanje.

Na praznik sv. Jožefa naj pridejo jutraj ob 6. uri v stolnico zlasti vse krščanske matere in darujejo sv. obhajilo za zveličanje svojih družin. To bo obenem zanje sklep tridnevne in velikončno sv. obhajilo.

Vabljeni so pa tudi drugi verniki. Za slovenske vernike bo istotam na Veliki torek zvečer od 8. do 9. ure posebna pobožnost z govorom in primernimi molitvami.

POSTNA PRIDIGA

V petek na praznik sv. Jožefa bo postna pridiga na Travniku POPOLN DAN OB TREH in ne zvečer.

Postne pridige so dobro obiskovane, lahko bi pa bile še bolj, ako bi se zlasti izobraženci in srednji stanovni malo bolj zavedali, kakšni reveži so brez Boga in kako nujno potrebujejo tudi oni božje luči in moči za pravo krščansko življenje.

MARIJINO »ROMANJE«

Fatimsko Marijo so častili od 7. do 10. v Steverjanu, od 10. do 12. v Podgori in od 12. do 14. v Standrežu.

Števerjan

Velika udeležba, krasna razsvetljava, zvočniki na zvoniku. Ljudje izza ograje so skušali prav vneto sodelovati; prižigali so kresove in poslušali govore ter jokali, kakor da bi žalovali po izgubljenem raju. V Cerovem, kjer je več funkcionarjev, pa so imeli Marijini častilci z motilej in nasilneži take težave, da je prišlo skoraj do pretepa. Ljudstvo iz Steverjana se je na splošno odzvalo tudi povabilu k zakramentom. Veliko navdušenje za Marijo budi upanje, da bodo tudi Števerjanci odslej bolj vneti za Boga in Cerkev.

Podgora

Tu so združili z Marijinim romanjem ljudski misijon, ki ga je vodil g. misijonar Šavel. Marijin kip so nesli tudi v tovarno, kjer sta bila dva govora: prvi v italijanščini, drugi v slovenščini. Vsi trdijo, da v Podgori niso pričakovali tako velikega odziva k pridigam in zakramentom.

Standrež

Tudi tu se je ljudstvo samo odločilo, da sprejme naše velike stroške za ne navadno lepo električno razsvetljavo in za zvočnike na zvoniku. Pri polnočnici in tudi pri drugih pobožnostih je bilo zelo veliko ljudi. Mladina je pokazala svoje navdušenje z umetnimi ognji in s tem, da je izredno bogato okrasila cerkev z venci in cvetjem. — Pri obhajilni mizi so bile velike množice vernikov, ostali še pojejo, kakor upamo.

Marijina pot budi vsepovsod novo navdušenje za verske vzore in kliče svoje častilce nazaj k Bogu.

Posebno značilno je pri tem romanju, da verniki vsepovsod tekmujejo v razkošni razsvetljavi, ki je za naše kraje nekaj povsem novega.

Ali ni to simbol hrepenenja po svetlobi, po luči, po resnici v tej dobi, ko duhovni mrak laži pada na vse narode? Kako globoke sadove je rodilo Marijino romanje po naših vaseh, se bo videlo predvsem po tem, ali bodo naši ljudje vrgli iz svojih domov glasnike laži in odprli vrata na stečaj katoliškim listom, brez katerih ne more biti nobena hiša, ki ljubi Zgodnjo Danico Marijo in božje Sonce Jezusa.

Električne žarnice z zvonikov, krščanske liste pa v domove — in vsi bodo vedeli, kako resno ste si vzeli k srcu Marijin obisk!

Komunisti kupujejo duše...

Vse govori, da komunisti ponujajo velike nagrade tistim, ki se vpišejo v njih stranko ali jim izročijo volivne izkaznice.

Prodane duše bodo morale verjetno pozneje odgovarjati, ker so volile za

komuniste le iz kapitalističnega nagona, t. j. iz sebičnosti.

Prodajanje in kupovanje volivnih izkaznic je strogo kaznivo. Za take prestopke so predvidene kazni od 6 mesecev do 3 let zapor in denarne globe do 20.000 lir.

Kdor želi v Argentino, naj si takoj preskrbi kazenski list in spričevalo o cepljenju koz.

Vesti izza železne ograje

Komunizem zaničuje krščansko usmiljenje

Nad petdeset let starih bolnikov ne sprejemajo v bolnišnice.

V Vedrijanu je tifus. Ker ni zdravil, so oblasti enostavno blokirale vas: kdor ozdravi, ozdravi; kdor umrje, umrje.

Solkan in Gorica

Nekdaj sta bila zelo povezana — danes sta pa zelo daleč narazen. Loči ju bodeča žica pa še marsikaj drugega. Eno tako razliko naj napišem za javnost.

O Božiču 1947 so Solkanci malo bolj glasno zahtevali od svojih odborov kruha in živeža. Za odgovor so dobili nekaj svinca iz pušk — zaenkrat le v zrak.

V postu 1948 so pa meščani v Gorici zvedeli, da rimska vlada pod pritiskom drugih provinc ne kaže dovolj odločnosti v zadevi proste cone v Gorici. Zato se je oglašil na Korzu radijski zvočnik, ki je napovedal za 8. dan marca popoldne protestno zborovanje vsega meščanstva na telovadnem trgu — Piazza della ginnastica. Zborovanje se je nemočno vršilo. Govorniki so delali vladi v Rimu vse prej kot poklone, pa še niti policijski pes ni zalajal zaradi tega, kaj šele da bi kdo ljudi s streljanjem plašil.

Mi vsi pa bi morali na komunistično povelje slepo verjeti, da je v Solkanu zlata svoboda, pri nas pa nazadnjaško kapitalistično suženjstvo.

Tu je svoboda govora in kritike — tam pa svoboda streljanja na tiste, ki odkritosrčno govorijo!

»Fronta teletine« v Ajdovščini

Med poročili ljubljanskega radia in poročili očividcev je razlika tako velika kot med dnevom in nočjo. Mnogi se na račun radijskih poročil za zaslepljene Slovence v svetu prav pošteno zabavajo. Iz poslušanja radia bi kdo sklepal, da je za železno zaveso samo blagostanje. Očividci pa pripovedujejo popolnoma nasprotno reči. Nekaj primerov.

Navadni državljani dobijo v Ajdovščini vsakih 14 dni 10 dkg kosti; državniki uslužbenci 30 dkg mesa; oblastniki se pa ves teden mastijo s teletino. Okrog menze za oblastnike prav prijetno diši. Mnogi bivši rdečkarji postajajo ob tej vonjavji beli kot sneg. Tisti, ki so deležni privilegirane prehrane, kar rohnijo zoper »požrešno in nevoščljivo« reakcijo.

Navadnih državljanov je seveda mnogo več kot privilegirancev in tako si lahko predstavljajo vsi volivci za »fronto teletine«, kako dobro bo po zmagi za vse enakopravno ljudstvo.

V izložbah je češko blago, da ljudje ne pozabijo, kaj je sukno itd. Dober delavec si lahko kupi z mesečno plačo približno 1 in pol m blaga. Kdor se odloči za življenje od zraku in vode skozi 3 mesece, si lahko nabavi novo obleko. Udarniki so tekmovali na Rizzattijevi

žagi. Dobili so za nagrado enega prašiča, katerega so pa pojedli le funkcionarji. Resnični delavci so protestirali. Da jih potolažijo, so jim dali zaklano kljuse.

Za rdečo kuliso resnično cvete in se bohotno razvija tista enakost, za katero so se tako silno žrtvovali vprav delovni stanovi.

Največji sovražniki delavstva so tisti, ki mu največ obljublajo, t. j. komunisti.

URH in ŽEF

Končno je Žef prejel iz Amerike Urhov naslov in to kratko poročilo:

Dragi Žef! Skozi Afriko smo se vozili z zrakoplovom tako nizko, da sem z daljnogledom lahko opazoval reyna bivališča, obleko, boljše sleko, hrano in javno življenje ubogih črnecov. Ves čas mi je prihajalo na misel vprašanje, komu petletk bi neki utegnili imeti to nago ljudstvo za seboj.

Ko sem v Nyeriju iskal stanovanje sosedove Milke, me je pred hišo z lepim vrtom pozdravljala velika papiga: »Zdravo, Tito! Zdravo, Tito!« Začudil sem se, kako daleč je prišlo naše zdravje. Takoj nato pa mi je prišlo na uho iz odprtega okna: »Radio Ljubljana. V Italiji se je mast podražila. To pa radi tega, ker mora Italija izvažati mast v Ameriko...« V meni je vzkipelo in vrl sem v hišo, kot bi bil gospodar — in pri radiu sem našel v resnici Milko, ki je bila vsa srečna, ko me je zagledala. Takoj je zahtevala, naj ji še bolj natančno opišem veliko blagostanje, srečo in svobodo v novi Jugoslaviji. Ob enem pa je kar trepetala ob misli, kako strašne novice ji prinesem o lakoti in suženstvu ubogih Slovencev pod Italijo. — Pokazala mi je prtljago, ki jo je bila že pripravila za povratek v Slovenijo... Prav posebno jo je vlekla v Jugoslavijo verska svoboda in pobožnost nove vlade...

Govorila sva dolgo, dolgo... Ob koncu sem ji pomagal, da je vsebino korčevog spet spravila na prvotno mesto v stanovanju...

Ko bi vsaka Milka in vsak Jurij v svetu imela kakega prijatelja Urha! Gotovo bi bil marsikak slovenski izseljenec obvarovan razočaranja tistega izropanega povratnika iz Kanade, ki je dejal: »Če bi se morje posušilo, bi se peč vrnil v tujino...«

Sedaj pa bom čakal na tvoja poročila. Tvoji URH

DAROVI:

N. N. pri Sv. Ivanu v Trstu 100; trije N. N., ki so radovedni, kdo bo dobil nagrado in če bomo povest tiskali v knjigi, vsak po 100 = 300; N. N. za nove nagrade: štiri slovenske knjige; N. N. iz Pevme v čast fatimski Mariji, da bi katoliški ljudje brali katoliški list, 1000; namesto venca na grob g. Marije Lupinc iz Šempolaja daruje sorodnica 500 L.

Bog povrni!

ZA »SLOVENSKO SIROTIŠČE«: P. n. VI. 500; N. N. iz Sovodenj 1000 L. Srčna hvala!

Odgovorni urednik
Dr. BONAVENTURA MAHNIC
Katoliška tiskarna — Gorica

2. NOČNA DOGODIVŠČINA

Dimitrij ne more razumeti tega, kar se je bilo danes zgodilo. Zalosten stoji ob oknu in strmi na cesto, kjer gore že luči. Ob tem času bi morala oče in mati, kakor vsak večer, priti doli po cesti. Miša premetava medtem po spalnici staršev in pride zmagošlavno z zabojčkom od cigar ven.

»Glej, Dimitrij, zdaj sem našel! Prav lepa svetica je notri. Kakih dve sto rubljev bo! Prav lepo bova zdaj živila. Zdaj sva midva gospodarja v hiši. Prav je, da si molčal!«

»Rad bi, da bi se starši spet vrnili. Lepše bi bilo vsekakor!«

»Molči vendar že s tem blebetanjem! Zdaj me moraš ubogati prav tako kakor svojega očeta! Ponašaj mi vendar! Najprej odneseva vso praznoversko ropotijo iz hiše, da bova tako v nji zares udobno stanovala!«

Miša vrže posteljno odejo v kot in odpre zaboj. Nekaj ga kar vrže nazaj! Nasloni se na brata in ga zgrabi za tilnik. »Dimitrij, podobni veči! Ali si kaj izdal?«

Mali se zboji žugajočega bratovega pogleda: »Ne, kako naj bi to stori? Misliš, da bi v tem primeru šli starši še v tovarno? Gotovo bi raje zbežali!«

»Prav imaš! Kje pa so neki podobne? Nikjer jih ne morem najti. Tu ni nekaj v redu!«

Potem zapre pokrov in meni zadovoljen: »Glavna reč je, da jih ni tukaj. Najdeva jih, kjer koli pač so!«

„TIGRI“ - APOSTOLI

Preiskala sta vse skrinje, mize, omare, nočne omare in tudi postelje. Prikaže se tu star križ, tam stara zaprašena podoba, obrabljen molitvenik iz dedovih časov, rožni venec, oljčna vejica. Vse to naloži Miša v bratove roke in ga pošlje na dvorišče. Iz vsega tega napravita kup. Zadovoljen radi uspešnega preiskovanja, pogleda Miša na stensko uro. Pol osmih je. Čez pol ure bo začel ropot! Iz zabojčka od cigar vzame dvajsetrubeljski novic in ga da bratu v roko. Veličastno mu zapove: »S tem pojdi po dve steklenici najboljšega južnoruskega vina in po toliko turških smodk, kolikor jih dobiš za ta denar. Zvečer po sežganem kupu teh ropotij na dvorišču, bova še nekoliko praznovala. Zdaj pa teči!«

Dimitrij je zadovoljen. Prav dobro gre pod novim gospodarjem.

Tovariši, ki jih je Miša povabil na dvorišče, se derejo in krohota okoli kupa. Jemljejo v roke svete podobe in se spakujejo z njimi. Oponašajo poglede Matere božje in drugih svetnikov, blebetajo iz molitvenikov molitve, katerih smisla ne poznajo. Križane mu pa lomijo roke in noge in mu pljuvajo v obraz. Zdaj pride Miša z žveplenicami, v roki. Razloži jim pomen tega praznika:

»Tovariši! Danes praznujemo Mišino in Dimitrijevo osvoboditev izpod dolgoletnega jarma praznovernih, staromodnih staršev. Vso to praznoversko ropotijo bom zdaj zažgal. Če je Bog, naj zdaj vzame v svoje varstvo vse te reči!«

Čez nekaj minut je ogenj opravil svoje delo in ugasnil. Nato pa se začne gori v sobi pravi dirindaj. Tovariši napivajo tovarišema, kadijo in skačejo, kakor bi se hiša podirala. Dimitrij pa je moral na ta praznik pokusiti prvo smodko in kar nič slabo mu ni bilo po nji. Junak dneva pa je Miša. Slovesno ga vsa sodrga »tigrov« izvoli za svojega poveljnika.

Steklenice so že izpraznjene in vinski bratci kar gorijo v željah po novih junaštvih pod vodstvom novega poveljnika. Miša pa ovrže vse njih predloge: »Zdaj ne bo še nič! Policija ve za naš včerajšnji vrom. Bodimo nekaj časa pridni! Tovariši poveljnik policije nam je ponudil nekaj prav prijetnega, kar bomo smeli storiti brez kazni. Nekega duhovnika naj mu izsledim. Vi smete pri tem pomagati.«

»Dobro, dobro! Kaj takega pa že! Kje se skriva? Kdaj začnemo?«

»Tako zdaj! V vašem imenu sem sprejel ponudbo. Toda zapomnite si! Nocoj vas še ne potrebujemo. Treba bo vso reč previdno vzeti v roke. Zato ne moremo takoj prvi dan uporabiti težkih topov. Saj niti ne vemo, kdo je ta duhovnik, kje prebiva in kaj dela. Torej nikar nobenih neumnosti! Bodite vsak večer doma ali v mladinskem domu, da vas po potrebi pokličem! Vrnite se zdaj domov! Zame je vsaka minuta dragocena.«

(Nadaljevanje)